

Ohjauksen viitekehykset

Perspektiv, kontekstualisering, praktik

Överinspektör för bildningsväsendet / Sivistystoimen ylitarkastaja

Disa Widell

13.9.2019

Kontext 1

Viitekehys 1

- **Miksi** ohjaamme ihmisiä työhön ja opiskeluun?
- **Varför** vägleder vi människor till jobb och studier?

Värdegrund, kultur, brand ~ *Arvot*

■ **Jobb:**

- Centralt i finländskt samhälle
- Centralt för vår identitet
- Centralt för våra värderingar

■ **Studier:**

- Utbildning är delaktighet
- Utbildning är jämlikhet och demokrati
- Utbildning är livskvalitet
- Utbildning är Finlands brand

Kontext 2

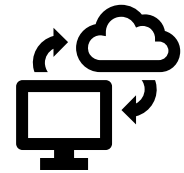

Informationssamhälle

Tietoyhteiskunta

Viitekehys 2

Kontext 3

Viitekehys 3

- Vägledning är 2000-talets fenomen på alla nivåer
- Ohjaus on 2000-luvun ilmiö kaikilla tasoilla

Livslång vägledning (LIV)

Elinikäinen ohjaus (ELO)

- Program för livslångt lärande och livslång vägledning/
Elinikäisen oppimisen ja elinikäisen ohjauksen ohjelmat
EU > nationellt > regionalt + nordiskt

- LIV-program på alla nivåer:
 - EU: www.elgpn.eu
 - Nationellt: OKM&TEM, valtakunnallinen ELO-ryhmä
 - OPH/UBS: *Kriterier för god handledning / Hyvän ohjauksen kriteerit (2014)*
 - Regionala statliga myndigheter ELY&AVI: koordinering, kompetensutveckling, regionala LIV-grupper (2013) ~ *viranomaisrooli*
 - Forskning: Jyväskylän universitet, KARVI/NCU, Umeå, Malmö, Stockholm universitet ~ *tutkimus&yliopistot*
 - Nordiskt nätverk: NVL, <https://nvl.org/vagledningsnatverket> Pohjoismaiden ELO-verkosto

Österbotten har stärkt struktur kring LIV Pohjanmaalla vahva hallinnon rakenne ELO:on

- Utbildningsdelegationen 2016–
- Koulutuksen neuvottelukunta 2016–

<https://www.obotnia.fi/regionutveckling/utbildningsdelegationen/>

<https://www.obotnia.fi/aluekehitys/koulutuksen-neuvottelukunta/>

Koulutuksen neuvottelukunnan tehtävät ja toimintatavat

Maakuntahallitus

- *Maakuntahallituksella on mahdollisuus hyödyntää koulutuksen neuvottelukunnan asiantuntemusta*
- *Koulutuksen neuvottelukunta voi tuoda aloitteita / esityksiä maakuntahallituksen käsittelyyn*

Koulutuksen neuvottelukunta

- Koulutussektorin tarpeiden ja toiveiden esille nostaminen
- Alueelliseen koulutukseen liittyvä yhteistyö ja edunvalvonta
- Toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten seuranta
- Maakunnallisen koulutusstrategian valmistelun käynnistäminen / seuranta
- Jaoksien toiminnan koordinointi

Sihteeristö

- Neuvottelukunnan "työhansikkaana" toimiminen
- Valmistelee neuvottelukunnan käsittelyyn tulevia asioita ja toimii linkkinä jaoksien suuntaan

Elinikäisen ohjauksen -jaos

- *Elinikäiseen ohjaukseen (ELO) liittyvien palvelujen koordinointi ja kehittäminen maakunnassa*
- *Välittää viestejä kentältä ja nostaa esiin tärkeitä asioita koulutuksen neuvottelukunnan käsiteltäviksi*

Ennakointijaos

Ennakointijaoston tehtävä on muodostaa kokonaiskuva työmarkkinoiden ja elinkeinoelämän muutoksista käytettävissä olevan aineiston perustella, ja vetää johtopäätöksiä esimerkiksi alueen koulutustarjonnan muutostarpeista.

Utbildningsdelegationens uppgifter och arbetssätt

Landskapsstyrelsen i Österbotten

- Landskapsstyrelsen har möjlighet att utnyttja utbildningsdelegationens sakkunskap
- Utbildningsdelegationen kan föra initiativ/framställningar till behandling i landskapsstyrelsen

Utbildningsdelegation

- Lyfter fram utbildningssektorns behov och önskemål
- Intressebevakning i frågor som gäller utbildning i landskapet
- Följer med förändringar i verksamhetsmiljön
- Bereder, verkställer, följer upp landskapets utbildningsstrategi
- Samordnar sektionernas verksamhet

Sekretariat

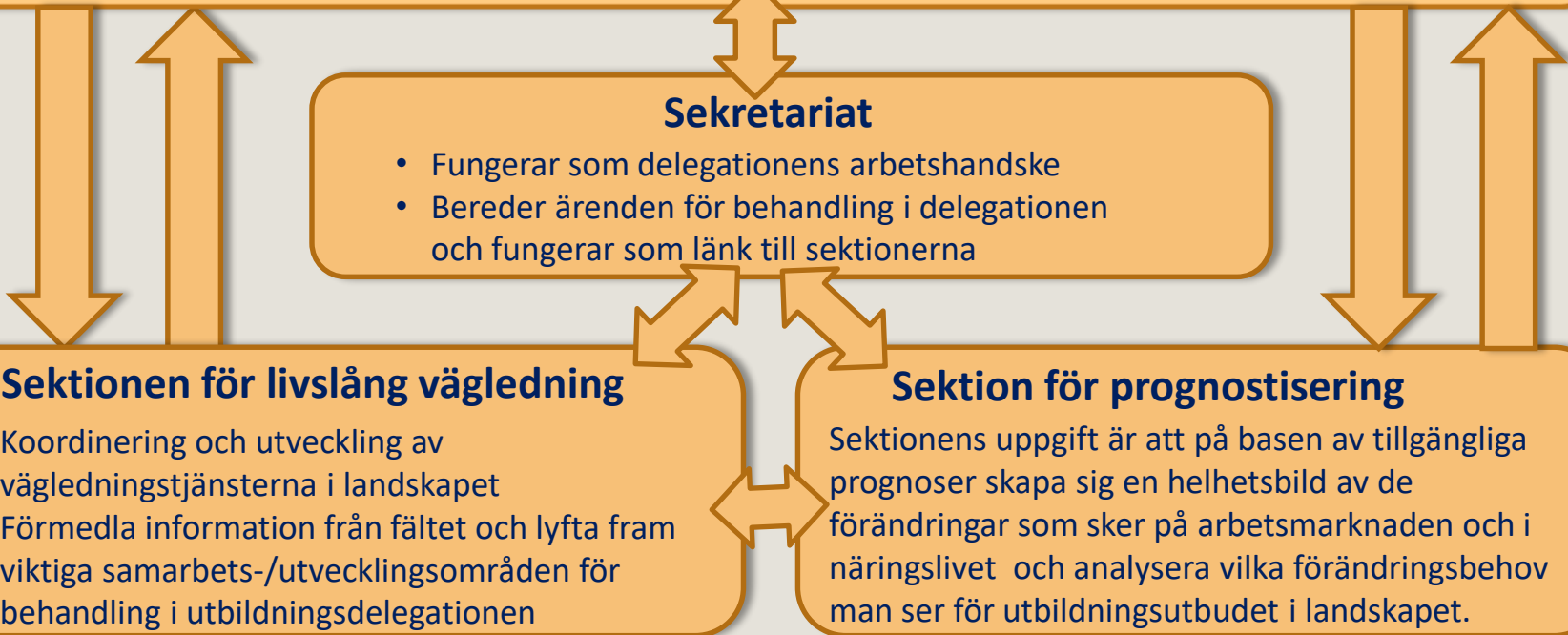
- Fungerar som delegationens arbetshandske
- Bereder ärenden för behandling i delegationen och fungerar som länk till sektionerna

Sektionen för livslång vägledning

- Koordinering och utveckling av vägledningstjänsterna i landskapet
- Förmedla information från fältet och lyfta fram viktiga samarbets-/utvecklingsområden för behandling i utbildningsdelegationen

Sektion för prognostisering

Sektionens uppgift är att på basen av tillgängliga prognoser skapa sig en helhetsbild av de förändringar som sker på arbetsmarknaden och i näringslivet och analysera vilka förändringsbehov man ser för utbildningsutbudet i landskapet.

Övergångar, projekt Nivelvaiheet, hankemaailma

Nätverk, vägledningscenter, e-vägledning

~ ohjauksen kenttä moninainen, missä palvelut tarjotaan?

- Navigatorerna/ Ohjaamot & Kohtaamo
- Studieinfo.fi / Opintopolku.fi
- ULA-nätverket <http://www.ula.fi/ula-natverket/>
- /Työpajaverkostot <https://www.tpy.fi/alu/>
- Töissä.fi

Vägledningens kontexter / Viitekehykset:

1. Bakgrundsfaktorer / Taustavaikuttajat

- *Värdegrund, kultur, identitet, samhällsform*

2. Nuläge / Nykytila

- *Tietoyhteyskunta, työn murros, digi, mahdollisuuksien kirjo → orientaatio, jäsentämisen taidot, valinnanteko*

3. Politisk styrning och strategi / Poliittinen tahtotila – tavoite

- *Jatkuva oppiminen tavoitteena kaikilla tasoilla / Kontinuerligt lärande integreras i all verksamhet*

Vägledningen ligger i skärningspunkten av flera politiska strävanden:

Vaikuttavat tieteet ja hallinnot:

- Utbildningspolitik → koulutuksen politiikka
- Arbetsmarknadspolitik → työ- ja elinkeinoala
- Ungdomspolitik → nuorisotyön politiikka
- Integrationspolitik → kotouttaminen
- Social- och hälsovårdspolitik → sosiaali- ja terveysala

Margrethe Marstrøm Svensrud, Raimo Vuorinen (2017)

Vilken är din favoritpolitik, din ingång, i vägledningsarbetet?
Sinun lempiviitekehys, oma tulokulmasi ohjaukseen?

Var finns vägledningen? Hur koordinerar man? Missä palvelut entä yhteensovitus?

Var är vägledningstjänsterna placerade? Järjestävä taho?

- vid lärosäten, på arbetskraftscenter eller på vägledningscenter? Privata aktörer?
- **I Norden: myndighet koordinerar tjänsterna län/fylkeskommune – Finland: ELY & AVI**
- Vägledarnas kompetensutveckling
- /Ohjaajien täydennyskoulutus

Esim. OPO-päivät & Vägledardagarna (AVI)

Vad är vägledning? Mitä ohjaus on?

*Sociopsykologisk process eller karriärtjänst?
Sosio-psyko-kasvatustiede vai urapalvelu?*

a) Lärande

b) Studiehandedning

c) Karriärvägledning

d) "Terapi"

a) Oppimista

b) Opinto-ohjausta

c) Uraohjausta

d) "Terapiaa"

Ohjaustyössäni korostuu eniten teema: I mitt vägledningsarbete framträder mest:

- a) Studier
- b) Arbetsmöjligheter
- c) Välmående & relationer
- d) Utkomst

- a) Opinnot
- b) Työmahdollisuudet
- c) Mieli & ihmissuhteet
- d) Toimeentulo

Vägledarens expertis/Ohjaajan ydintaito:

- Vägledaren är expert på valsituationer!

Vägledaren:

- Lär ut valmetodik
 - Stärk mod, hopp, självkänsla = *det trygga rummet*
-
- Valintatilanteet ovat ohjaajan ydinosuamista!
 - Viesti ja opeta valintamenetelmiä
 - Luo rohkeutta, toivoa, itsetuntoa = *turvaa*

Näen asiakkaideni tulevaisuuden: Jag ser framtiden för mina kunder som:

a) Ljus

a) Valoisana

b) Mörk

b) Synkkänä

Johtopäätökset

Slutsatser

”Koulutus ja työ auttavat Suomessa kaikkeen!”

>Tietoyhteiskunnan ja työn murroksen aikakaudessa tärkein työ on ohjaus.

>Vår tid är en **brytningstid** gällande konkret och abstrakt jobb, platsbundet och platsobundet arbete, lokalt och globalt, klassisk plikt och självförverkligande.

Informationssamhällets viktigaste jobb är vägledning.

Aluehallintovirasto
Regionförvaltningsverket
Regional State Administrative Agency

Kiitos!

Tack!

disa.widell@avi.fi

www.avi.fi/svenskaenheten

www.facebook.com/svenskaenheten